

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет**

ЗБІРНИК ТЕЗ

міжвузівської конференції молодих вчених та студентів

МЕДИЦИНА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

Харків - 2013

УДК 61.061.3 (043.2)

ББК 61 (063)

Медицина третього тисячоліття: Збірник тез міжвузівської конференції
молодих вчених та студентів (Харків 15-16 січня 2013 р.) Харків, 2013. – 364 с.

За редакцією професора В.М. ЛІСОВОГО

Відповідальний за випуск проф. В.В. М'ясоєдов

*Затверджено вченою радою ХНМУ
Протокол № 11 від 27 грудня 2012 р.*

Дусматова А.К., Гладкова А.С., Ковалев В.Н., Гурский А.В.
**МАРСЕЛЬСКАЯ ЛИХОРАДКА – ЭНДЕМИЧНЫЙ ДЛЯ СЕВАСТОПОЛЯ
РИККЕТСИОЗ**

ГУ «Крымский государственный медицинский университет имени С.И. Георгиевского», кафедра инфекционных болезней, г. Симферополь, Украина
Научный руководитель: д.м.н., проф. Гафарова М.Т.

Марсельская лихорадка (Средиземноморская лихорадка, собачья болезнь) распространенный природно-очаговый риккетсиоз для стран Средиземноморья, бассейна Черного моря, в т. ч. для Крыма. В Украине марсельская лихорадка распространена в Крыму, особенно в г. Севастополь, которая за последние 10 лет лидирует среди других риккетсиозов.

Среднегодовое сезонность заболеваемости марсельской лихорадкой в городе Севастополь за период с 2010 – 2012 гг. проявлялась и регистрировалась с апреля по сентябрь месяц, пик заболеваемости приходился на август месяц. По половому составу заболеваемость среди лиц женского пола значительно выше, чем среди мужчин. Для характеристики эндемичности марсельской лихорадки, проведено обследование собак из очагов, где были выявлены больные. Начиная с 2010 года, отмечается увеличение численности собак, зараженных клещами, от 3,3% до 93,3%. Определялся дополнительный показатель, так называемый «ушной» индекс, указывающий на интенсивность поражения клещами.

Основным источником и резервуаром риккетсий в Крыму является собачий клещ *Rhipicephalus sanguineus*. В Севастополе клещи *Rh. sanguineus* встречаются повсеместно, преобладая в прибрежных районах, характеризующихся мягким морским климатом. Из анализа сборов клещей (2010-2012 г.) на территории Севастополя, с крупного рогатого скота снято 2463 экз., с собак 1848 экз. и 113 экз. – с мелкого рогатого скота. В населенных пунктах дворовые и бродячие собаки являются основными прокормителями коричневого южного собачьего клеща: удельный вес составил 90,9% клещей, 6,3% – с крупного рогатого скота, 0,3% – с мелкого рогатого скота, а 3,5% – на территории населенных пунктов (в строениях, на травостое и т.п.). Т.е. определяющую роль в том, что Севастополь эндемичная территория играет собачий клещ - *Rh. Sanguineus*. Климатические условия, географическое расположение Севастополя, а также разнообразие флоры и фауны Крыма благоприятствуют циркуляции и сохранению возбудителя марсельской лихорадки в природе.

Іващенко А. І.

СУЧАСНА ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З КОРУ

Харківський національний медичний університет, кафедра епідеміології

Науковий керівник - проф. Чумаченко Т.О.

Кір як окрема хвороба відома вже понад 2000 років. Це вірусна інфекція, яка характеризується тяжким перебігом, високим рівнем летальності. Небезпека кору обумовлена можливим розвитком ускладнень, а саме: пневмонією з ураженням плеври та абсцедуванням у легенях (1–6%); енцефалітами (1 випадок на 1000 захворювань); виразково-некротичним ураженнями слизових оболонок ротової порожнини та кишечника (6%); гнійними отитами; тромбозами судин головного мозку та очей. Тільки завдяки проведенню щеплень можна запобігти черговому зростанню рівня захворюваності на кір, припинити циркуляцію вірусу кору серед неімунного населення та уникнути смерті у різних вікових групах дітей та осіб працездатного віку.

Мета роботи. – оцінити сучасну епідемічну ситуацію щодо кору в світі та м. Харкові.

Матеріали та методи. Проведений аналіз сучасної наукової літератури та офіційних даних Харківської міської санітарно-епідеміологічної служби.

Результати досліджень. До впровадження вакцини проти кору (ЖКВ), в 60-х роках ХХ ст., у світі щорічно хворіло близько 130 млн. людей, з яких померло понад 2,5 млн. В Україні в 40–50-х роках минулого сторіччя на кір інфікувалося 250–400 тис. осіб щорічно. За оцінкою Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) в 1980 р., до широкого впровадження вакцинації проти кору, в світі відбулося 2,6 млн. випадків смерті від кору (WHO, 2010). Зараз, незважаючи на наявність безпечної та ефективної вакцини, кір залишається одним з основних причин смерті дітей раннього віку в усьому світі. Вважається, що в 2010 р. від кору померло 139 300 людей, більшість з яких – це діти до 5 років, які найчастіше мешкають в країнах з низьким рівнем доходу і слабкою інфраструктурою охорони здоров'я. Використання ЖКВ (за оцінками ВООЗ в 2001 – 2011 рр. проти кору було вакциновано більш 1 млрд дітей) знизило глобальну смертність від кору протягом 2000 – 2010 рр. з 535300 випадків смерті в 2000 р. до 139 300 випадків в 2010 р., тобто на 74 %.

Аналіз багаторічної динаміки захворюваності на кір в м. Харків показав наявність періодичних підйомів захворюваності і зниження її з інтервалом 4 – 5 років, що обумовлено накопиченням сприйнятливої до кору популяції, формуванням епідемічного штаму збудника і підвищенням циркуляції вірусу серед населення. Така ж ситуація спостерігається і в світі. Після чергового підйому захворюваності на кір в 2006 р. внаслідок порушень програм імунізації в 2011 р. відбувся новий підйом захворюваності на кір, коли більше 40 країн Європейського регіону повідомили про реєстрацію випадків кору. Загалом в 2011 р. в Європейському союзі (ЄС) було зареєстровано 30 тис. випадків кору. Після проведення вакцинації кількість випадків кору знизилась до 7016 в 2012 р., але 94 % всіх зареєстрованих випадків спостерігалось в п'яти країнах: Франція, Італія, Румунія, Іспанія та Об'єднане Королівство. Саме в них все ще спостерігається низький рівень охоплення дитячого населення щепленнями проти кору. За інформацією Центру по контролю за захворюваністю США протягом 2011 р. в США вперше за останні 15 років було зареєстровано 214 випадків зараження вірусом кору, протягом попередніх років цей показник складав від 60 до 70 випадків кору. Абсолютна більшість (86 %) захворілих на кір американців не були щеплені проти цієї інфекції. В тому числі захворіли на кір 13 дітей молодших одного року, які ще не встигли отримати щеплення. За даними офіційної статистики, у 2011 р. у м. Харків після періоду епідемічного благополуччя почали реєструватися випадки захворювання на кір, з них два випадки серед осіб вікової групи з 18 до 29 років, та один - у дитини 3 років. Це пов'язано зі зменшенням охоплення щепленнями населення.

Таким чином, для сучасної епідемічної ситуації з кору характерні періодичність, вакцинозалежність населення, коли зниження охоплення щепленнями спричиняє зріст захворюваності. Ретельне додержання програм імунізації сприятиме досягненню епідемічного благополуччя та елімінації кору.